

Euroopa
Komisjon

KAITSEOTSTARBELISTE
TOODETE VEO DIREKTIIV
KÄSIRAAMAT
VKEdele

#EUDefenceIndustry

Käsikiri valmis 2021. aasta oktoobris

Esimene väljaanne

Käesolev dokument ei kajasta Euroopa Komisjoni ametlikku seisukohta.

Luxembourg: Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, 2021

© Euroopa Liit, 2021

Euroopa Komisjoni dokumentide taaskasutamise põhimõtteid rakendatakse vastavalt komisjoni 12. detsembri 2011. aasta otsusele 2011/833/EL komisjoni dokumentide taaskasutamise kohta (ELT L 330, 14.12.2011, lk 39).

Kui ei ole märgitud teisiti, on käesoleva dokumendi taaskasutamine lubatud Creative Commons Attribution 4.0 Internationali (CC BY 4.0) litsentsi alusel (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). See tähendab, et taaskasutamine on lubatud, kui on viidatud allikale ja märgitud kõik muudatused.

© Pildid: Adobe Stock, tagakaas M.S.I. Photography

PDF

ISBN 978-92-76-43454-2

doi: 10.2889/713838

HV-08-21-301-ET-N

Print

ISBN 978-92-76-43396-5

doi: 10.2889/686663

HV-08-21-301-ET-C

#EUDefenceIndustry

SISUKORD

EESSÕNA	7
KÄSIRAAMAT – KELLELE JA MILLEKS?	7
MIDA KÄSIRAAMAT SISALDAB?	8
1. KAITSEOTSTARBELISTE TOODETE VEO DIREKTIIVI TUTVUSTUS	10
1.1. EUROOPA KAITSETURG.....	10
1.2. KAITSEOTSTARBELISTE TOODETE VEO DIREKTIIVI PÕHIPUNKTID	11
2. LUBADE VÄLJAANDMISE SÜSTEEM	12
2.1. VABASTUSTE JA LUBADE ÜLEVAADE.....	12
2.2. ÜLDISED VEOLOAD – PRAKTILINE NÄIDE.....	18
2.3. KOONDVEOLOAD. MENETLUS	20
3. SERTIFITSEERIMISSÜSTEEM.....	22
3.1. MIS ON SERTIFITSEERIMINE JA KUIDAS SEE TOIMUB?	22
3.2. MIKS TASUB OMA ETTEVÕTE SERTIFITSEERIDA?.....	24
3.3. SERTIFITSEERIMISPROTSESS PRAKTIKAS	24
4. KASULIKUD VAHENDID JA RESSURSID	28
4.1. CERTIDERI VEEBISAIT	28
4.2. ELI ÕIGUSAKTID JA ASJAKOHASED POLIITIKADOKUMENDID	28
4.3. RIIKIDE PÄDEVATE ASUTUSTE VEEBISAIDID	28
LISA	29

EESSÕNA

KÄSIRAAMAT – KELLELE JA MILLEKS?

Euroopa kaitsetööstusel on märkimisväärne roll Euroopa julgeoleku ja kaitse tagamisel. Sektor, mille käive oli 2018. aastal 108 miljardit eurot, on ka oluline majanduskasvu ja töökohtade allikas.

Ligikaudu 2500 Euroopa kaitsesektoris tegutsevat väikest ja keskmise suurusega ettevõtjat (VKEd) on väga tähtis tarneahelate osa. Kaitsetööstuses tegutsevad VKEd on peamised innovatsiooni ja majanduskasvu võimaldajad, kes on võimelised ellu viima olulist teadus-, tehnoloogia- ja innovatsiooni-tegevust. VKEd moodustavad märkimisväärse osa Euroopa kaitsesektori tehnoloogilisest ja tööstuslikust baasist.

Paraku tuleb Euroopa kaitsetööstusel rinda pista arvukate probleemidega. Üks neist on Euroopa kaitsevarustuse siseturu killustatus. See killustatus ja riikide erinevad lähenemisviisid on põhjustanud Euroopa kaitsetööstusele üldiselt ja eriti VKEdele palju raskusi.

Sellega seoses püütakse [direktiiviga 2009/43/EÜ](#) (kaitsetarbeliste toodete veo direktiiv) lihtsustada eeskirju, mis käsitlevad kaitsevarustuse vedu Euroopa riikide vahel,¹ et tagada siseturu nõuetekohane toimimine ja muuta menetlused ettevõtjate, eriti VKEde jaoks vähem koormavaks.

¹ Käesolevas juhendis hõlmab mõiste „Euroopa riik“ kõiki riike, mille suhtes kohaldatakse kaitsetarbeliste toodete veo direktiivi, st kõiki Euroopa Liidu liikmesriike ning Norrat ja Islandi (vt punkt 1.2 direktiivi geograafilise kohaldamisala kohta).

Käesoleva käsiraamatu eesmärk on anda kaitsesektoris tegutsevatele VKEdele lihtne ülevaade kaitseotstarbeliste toodete veo direktiivist ja kasulikku nõu selle kohta, kuidas direktiivi võimalikult hästi ära kasutada.

MIDA KÄSIRAAMAT SISALDAB?

1. PEATÜKK

tutvustab lühidalt kaitseotstarbeliste toodete veo direktiivi eesmärgi ja põhisätteid ning kasu, mida see võib tuua kaitsesektoris tegutsevatele Euroopa VKEdele.

2. PEATÜKK

keskendub kaitseotstarbeliste toodete veo direktiivis sätestatud lubade väljaandmise süsteemile ning selgitab üksikasjalikult vabastusi ja eri liiki lube (üldine, koond- ja üksikveoluba). Peatükis esitatakse praktiline näide ja süstemaatiline menetlus, mida järgida kaitsevarustuse ohutuks ja kiireks vedamiseks.

3. PEATÜKK

selgitab kaitseotstarbeliste toodete veo direktiiviga kehtestatud sertifitseerimissüsteemi eeliseid ning annab praktilisi näpunäiteid ettevõtte sertifitseerimiseks. Lisaks esitatakse soovitusi, kuidas kaitsevarustuse vastuvõtja saab luua edu-ka ja usaldusväärse ettevõtjasisese nõuetele vastavuse süsteemi.

4. PEATÜKK

kirjeldab kaitseotstarbeliste toodete veoga seotud veebipõhiseid vahendeid ja ressursse.

1. KAITSEOTSTARBELISTE TOODETE VEO DIREKTIIVI TUTVUSTUS

1.1. EUROOPA KAITSETURG

On mitu aspekti, mis muudavad kaitseturu ainulaadseks ja eristavad seda teistest kommertsturgudest. Nende hulka kuuluvad a) asjaolu, et kaitsevarustuse lõppkliendid on valitsused, b) kaitseotstarbeliste toodete tundlikkus, c) riikide erieeskirjad salastatud teabe käsitlemise kohta ning d) sõjatehnoloogia ja -varustuse ekspordi kontrolli käsitlevad eeskirjad. Just seepärast kehtib kaitsevarustuse liikumisel üle piiri – ka Euroopa riikide vahel – veoloo nõue.

Kuni 2009. aastani puudusid ühised Euroopa eeskirjad, mis reguleeriksid lubade väljaandmist kaitsevarustuse liikumiseks Euroopa riikide vahel. Enne kaitseotstarbeliste toodete veo direktiivi vastuvõtmist 2009. aastal pidi Euroopa kait-

setööstus toime tulema eraldiseisvate riiklike õigusnormidega – igal Euroopa riigil oli oma ekspordikontrolli kord, mille eesmärk oli eelkõige juhtida riske, mis olid seotud sõjavarustuse ekspordiga kolmandatesse riikidesse. Loa andmisel või andmisest keeldumisel rakendati nii veoks Euroopa riikide vahel kui ka ekspordiks kolmandatesse riikidesse sisuliselt samasugust menetlust, mis tähendas, et Euroopa ettevõtjad ei saanud kasutada täielikult Euroopa Liidu siseturu eeliseid. Kaitseotstarbeliste toodete veo direktiiviga on vähendatud takistusi kaitsevarustuse liikumisel Euroopa riikide vahel ning seetõttu on direktiiv väga tähtis toimiva Euroopa kaitsevarustuse siseturu loomiseks.

1.2. KAITSEOTSTARBELISTE TOODETE VEO DIREKTIIVI PÕHIPUNKTID

Kaitseotstarbeliste toodete veo direktiivi kohaldatakse kaitsevarustuse Euroopa riikide vahelise liikumise (veo) suhtes. Seda ei kohaldata kaitsevarustuse Euroopa riigist väljapoole Euroopa Liitu, Norrat või Islandi eksportimise suhtes.

Direktiiviga on lihtsustatud eeskirju ja vähendatud halduskoormust, kuid on säilitatud teataval tasemel kontroll kaitseotstarbeliste toodete piiriülese liikumise üle Euroopas.

Direktiivi eesmärk on hõlbustada ja kiirendada kaitsevarustuse liikumist kõikjal Euroopas, et suurendada tarnekindlust ja Euroopa tööstuse konkurentsivõimet.

Geograafiline kohaldamisala: kaitseotstarbeliste toodete veo direktiivi kohaldatakse Euroopa Liidu 27 liikmesriigi² ning veel kahe Euroopa Majanduspiirkonna³ riigi – Norra ja Islandi – suhtes. Nendele 29 riigile osutatakse käsiraamatus kui Euroopa riikidele⁴.

2 Austria, Belgia, Bulgaaria, Eesti, Hispaania, Horvaatia, Iirimaa, Itaalia, Kreeka, Küpros, Leedu, Luksemburg, Läti, Madalmaad, Malta, Poola, Portugal, Prantsusmaa, Rootsi, Rumeenia, Saksamaa, Slovakkia, Sloveenia, Soome, Taani, Tšehhi, Ungari.

3 Euroopa Majanduspiirkond (EMP) hõlmab Euroopa Liidu 27 liikmesriiki ning Islandi, Norrat ja Liechtensteini. Selle eesmärk on tugevdada nende riikide vahelisi kaubandus- ja majandussuhteid. Direktiivi ei kohaldata Liechtensteini suhtes.

4 Tulenevalt Euroopa Liidu ja Ühendkuningriigi sõlmitud Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokollist kohaldatakse direktiivi Põhja-Iirimaa osas jätkuvalt ka Ühendkuningriigi suhtes ja Ühendkuningriigis.

Kaitseotstarbeliste toodete veo direktiivi põhisätted ja -vahendid toovad kasu ELi piires veetavate kaitseotstarbeliste toodete tarnijatele ja nende toodete vastuvõtjatele:

Lihtsustatud lubade väljaandmise süsteem, mis sisaldab vabastust loa taotlemise kohustusest ning üldisi ja koondveolube

Üldiste veolubade korral üleminek riikide ametiasutuste teostatavalt eelkontrollilt **järelkontrollile**

Kaitsesektori ettevõtjate sertifitseerimise süsteem, et tagada riikide valitsuste vaheline usaldus ja ekspordikontrolli eeskirjade järgimine

2. LUBADE VÄLJA-ANDMISE SÜSTEEM

2.1. VABASTUSTE JA LUBADE ÜLE-VADE

Kaitseotstarbeliste toodete veo direktiivi alusel vajab ettevõtja, kes soovib vedada kaitsevarustust ühest Euroopa riigist teise, veo lähteriigi ametiasutuse eelnevat luba. Direktiiv võimaldab Euroopa riikidel siiski teatavatel tingimustel teatavat liiki veod loa taotlemise kohustusest vabastada. Lisaks võetakse direktiiviga tavapäraste üksikute veolubade kõrval kasutusele üldised veoload ja koondveoload.

KAITSEOTSTARBELISTE TOODETE VEO DIREKTIIVI KOHANE LUBADE VÄLJAANDMISE SÜSTEEM

I. VABASTUSED LOA TAOTLEMISE KOHUSTUSEST

II. ÜLDISED VEOLOAD

III. KOONDVEOLOAD

IV. ÜKSIKUD VEOLOAD

I. VABASTUSED LOA TAOTLEMISE KOHUSTUSEST

Riigi valitsus võib vabastada veo eelneva loa taotlemise kohustusest, kui

- tarnija või vastuvõtja on valitsusasutus või osa relvajõududest;
- tarneid teostab Euroopa Liit, Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsioon, Rahvusvaheline Aatomienergiaagentuur või mõni muu valitsustevaheline organisatsioon oma ülesannete täitmiseks;
- vedu on vajalik Euroopa riikide vahelise relvastusalase koostööprogrammi rakendamiseks;
- vedu on seotud humanitaarabiga katastroofi korral või annetusega eriolukorras;
- vedu on vajalik varustuse parandamiseks, hooldamiseks, väljapanekuks või demonstreerimiseks või pärast neid toiminguid.

Tutvuge riikide valitsuste asjakohaste väljaannetega või küsige riikide vastavatelt ametiasutustelt teavet kehtivate vabastuste kohta.

II. ÜLDISED VEOLOAD

Kui mõni Euroopa riik leiab, et teatavatel tingimustel ei kaasne teatavat liiki kaitsevarustuse veoga teistesse Euroopa riikidesse suuri riske, võib ta sellise veo lubamiseks vastu võtta ja avaldada üldise veoloa.

Üldine veoluba hõlmab teatud liiki kaitsevarustust. See võimaldab kõigil riigis asuvatel asjaomase varustuse tarnijatel vedada teatavatel tingimustel varustust otse teistesse Euroopa riikidesse korduvalt, ilma et selleks tuleks taotleda eraldi luba. Üldises veoloas sätestatud tingimustes võivad lisaks hõlmatud tooteliikidele olla kindlaks määratud ka riigid, kuhu asjaomaseid tooteid võib loa alusel vedada, veo eesmärk (nt hooldamiseks või demonstreerimiseks) või toodete vastuvõtjad (nt relvajõud või avaliku sektori hankijad).

Näiteks võib Euroopa riigi ametiasutus välja anda üldise veoloa, mis lubab kõigil asjaomases riigis asuvatel üksustel vedada eri liiki tooteid (nt teatud liiki elektroonikaseadmed, teatavad sõjalennukite või -laevade allsüsteemid) hooldamise eesmärgil ükskõik millisesse teise Euroopa riiki, tingimusel et tooted saadetakse tagasi kuue kuu jooksul ja pädevaid asutusi teavitatakse nende veost.

Kaitseotstarbeliste toodete veo direktiivi kohaselt peavad kõik Euroopa riigid andma välja üldisi veolube vähemalt järgmisel neljal juhul:

- vastuvõtja on osa Euroopa riigi relvajõududest või avaliku sektori hankija, kes ostab tooted kasutamiseks üksnes sellistele relvajõududele;
- vastuvõtja on sertifitseeritud ettevõtja (vt käsiraamatu 3. peatükk);
- vedu toimub demonstreerimise, hindamise või väljapaneku eesmärgil;
- vedu toimub hooldamise ja parandamise eesmärgil, kui vastuvõtja on kaitseotstarbeliste toodete algne tarnija.

Riikide valitsustel on vabadus otsustada, mis liiki tooteid iga selline üldine luba hõlmab, ja üldisemalt, millised tingimused nad nende jaoks kehtestavad.

Euroopa riikidel on õigus anda välja üldisi veolube ka muudel juhtudel kui need neli, mis on ette nähtud kaitseotstarbeliste toodete veo direktiiviga.

Enne vedu soovitame ettevõtjatel tutvuda

- riikide pädevate asutuste veebisaitidega;
- sertifitseeritud ettevõtjate registriga CERTIDER, mille leiab [Euroopa Komisjoni veebisaidilt](#) ja mis sisaldab ka teavet Euroopa riikide välja antavate üldiste veolubade kohta;
- käsiraamatu 4. peatükiga.

ÜLDINE VEOLUBA SISALDAB JÄRGMISI TINGIMUSI

Teavitamiskohustus enne loa esmakordset kasutamist

Lubatud tooteliigid

Reekspordi tingimusi käsitlev teave vastuvõtjatele

Aruandlusnõuded

Riigi valitsuse lisatavad muud võimalikud nõuded

ÜLDINE VEOLUBA MUUDAB VEO MÄRKSA LIHTSAMAKS

- kui kavandatav vedu vastab kõigile üldises veoloas kindlaks määratud tingimustele, saab ettevõtja teostada veo, **taotlemata eraldi luba**;
- üldist veoluba saavad kasutada kõik konkreetse Euroopa riigi ettevõtjad, tingimusel et nad täidavad üldises veoloas kindlaks määratud tingimusi;
- pärast seda, kui ettevõtja on esimest korda teatanud oma kavatsusest kasutada üldist veoluba, võib ta teha asjaomases veoloas sätestatud tingimustel nii mitu vedu kui vaja.

III. KOONDVEOLOAD

Koondveoluba võimaldab konkreetsel tarnijal vedada teatavate tooteliikide tooteid kolme aasta jooksul mitu korda eri Euroopa riikidesse teatavatele vastuvõtjatele. Koondveoloas määratakse kindlaks

- veoloaga hõlmatud tooteliigid,
- lubatud vastuvõtjad või vastuvõtjate kategooriad.

Riikide ametiasutuste ülesanne on kehtestada tingimused, mille alusel lubada vedu pigem koondveoloa kui üksiku veo- loa alusel (üldiste veolubadega hõlmamata vedude korral).

Mille jaoks saavad VKEd kasutada koondveolube?

Koondveoluba on iseäranis sobilik lepingulises raamistikus, kus tarnija saadab vastuvõtjale regulaarselt kaupa.

Koondveoluba kehtib kolm aastat ja asjaomane riigi ametiasutus võib seda uuendada.

IV. ÜSIKUD VEOLOAD

Üksik veoluba võimaldab vedada kindlaksmääratud toote kindlaksmääratud koguse üks kord ühe või mitme saadetisena ühte Euroopa riiki. Seda kasutatakse kõigil neil juhtudel, kui ei ole võimalik vabastada vedu loa taotlemise kohustusest või kasutada üldist või koondveoluba. Tarnija peab taotleva oma pädevalt asutuselt luba iga veo jaoks, nimetades veetavate toodete koguse ja vastuvõtjale saadetavate saadetiste arvu. Üksik veoluba sisaldab teatavaid tingimusi, millest tarnija peab kinni pidama. Riigi ametiasutus võib otsustada, et veo jaoks on vaja üksikut veoluba (mitte üldist või koondveoluba), kui

Loataotlus **piirdub üheainsa veoga**

Luba on vaja **oluliste julgeoleku-
huvide kaitse või avaliku korra
tagamiseks**

Luba on vaja rahvusvaheliste
ülesannete ja kohustuste täitmiseks

On mõjuv põhjus arvata, et **tarnija ei
ole võimeline täitma kõiki
tingimusi**, mis on vajalikud talle
koondloa andmiseks

2.2. ÜLDISED VEOLOAD – PRAKTILINE NÄIDE

Järgmises praktilises näites esitatakse VKEdele lihtne etapiviisiline menetlus toote vedamiseks üldise veoloo alusel.

KAITSEOTSTARBELISTE TOODETE VEO DIREKTIIVI KOHASE MENETLUSE PRAKTILINE NÄIDE

TOODE: Raketi spetsiaalselt projekteeritud osa

KUST: Eesti

KUHU: Iirimaa (lõppkasutus/-kasutaja); vastuvõtja võib olla

- A.** osa relvajõududest,
- B.** sertifitseeritud ettevõtja,
- C.** sertifitseerimata vastuvõtja (ei ole osa relvajõududest).

- **1. ETAPP:** liigitage oma toode
- **2. ETAPP:** hankige õige luba
- **3. ETAPP:** kõigepealt teavitage
- **4. ETAPP:** teostage vedu

1. ETAPP: LIIGITAGE OMA TOODE

Küsige endalt, kas toote suhtes, mida soovite vedada, kehtib kaitseotstarbeliste toodete veo direktiiv?

Võite seda järelle vaadata **kaitseotstarbeliste toodete nimekirjast**, mis on direktiivi lisas (see on inkorporeeritud teie riigi õigusaktidesse). Kahtluse korral võite ühendust võtta oma riigi pädeva asutusega.

NB! Nimekirja ajakohastatakse peaaegu igal aastal.

Mõned juhtumid võivad olla keerulised: isegi kui toode, mida te soovite vedada, on vaid väike mehaaniline või elektrooniline komponent, võib see olla spetsiaalselt projekteeritud või kohandatud sõjaliseks otstarbeks ja seepärast kaitseotstarbeliste toodete veo direktiivi kohaselt reguleeritud.

Tulemus: esitatud näites nimetatud toode on REGULEERITUD kaitseotstarbeliste toodete veo direktiivi sõjaliste kaupade nimekirja 4. kategooria (ML4) alusel.

- NB! Toote liigitamine on väga oluline etapp, sest see võimaldab kontrollida, kas veetava toote puhul
 1. kehtib loa taotlemise kohustusest vabastus,
 2. saab kasutada üldist veoluba / koondveoluba või on vaja üksikut veoluba.

2. ETAPP: HANKIGE ÕIGE LUBA

Pärast toote liigitamist mõelge, kas teie riik (siinses näites Eesti) on loa taotlemise kohustusest vabastanud tooted, mida soovite vedada, ja nende toodete kavandatud vastuvõtjad?

Kui jah, võite alustada vedu.

Kui ei, küsige endalt,

kas teie riik (siinses näites Eesti) on kehtestanud üldise veoloo toodetele, mida soovite vedada, ja nende toodete kavandatud vastuvõtjatele?

A. Relvajõud

B. Sertifitseeritud ettevõtja

C. Järgmistel eesmärkidel:

a) väljapanek või demonstreerimine;

b) remont või hooldus.

• Vaadake oma riigi pädeva asutuse veebisaidilt või registrist CERTI-DER järele, mis nime ja/või numbrit kannab teie riigis välja antud asjakohane üldine veoluba (*vt selle käsiraamatu 4. peatükk*).

• Eestis antakse välja järgmisi asjakohaseid üldisi veolube (käesoleva juhendi koostamise seisuga):

a) üldine veoluba relvajõududele, mida saab kasutada vastuvõtja A puhul (relvajõud);

b) üldine veoluba sertifitseeritud ettevõtjatele, mida saab kasutada vastuvõtja B puhul (sertifitseeritud ettevõtja);

c) vastuvõtja C puhul (sertifitseerimata ettevõtja) on vaja üksikut veoluba või koondveoluba.

3. ETAPP: KÕIGEPEALT TEAVITAGE

Kui soovite kasutada üldist veoluba esimest korda, **peate kõigepealt teavitama oma riigi pädevat asutust oma kavatsusest**.

Teavitamine enne esmakordset kasutamist on üks üldise veoloo tingimustest. Konsulteerige oma riigi pädeva asutusega, et kontrollida, kuidas see käib.

- Pärast teavitamist võib teie ettevõtte alustada veoga, eraldi luba ei ole vaja oodata.

4. ETAPP: TEOSTAGE VEDU

Pärast teavitamist üldise veoloo esmakordsest kasutamisest võite alustada veoga.

Lisage saadetisele veodokumendid, kust vastuvõtja saab teavet, millisesse sõjaliste kaupade nimekirja (ML) toode kuulub (käesolevas näites ML4):

- millist veoluba (üldine, üksik või koondveoluba) kasutati (nimi ja number) või loa koopia,
- milliseid reekspordi piiranguid järgida (kui need on kehtestatud).

2.3. KOONDVEOLOAD. MENETLUS

Allpool on koondveoloo hankimise ja selle esmakordse kasutamise etapiviisiline juhend.

Loa taotlemise nõuded määrab kindlaks iga riigi pädev asutus. Seepärast konsulteerige asjakohase menetluse küsimuses oma riigi pädeva asutusega.

1. ETAPP: LIIGITAGE OMA TOODE

Küsi endalt, kas toote suhtes, mida soovite vedada, kehtib kaitseotstarbeliste toodete veo direktiiv?

See etapp on sama mis esimene etapp punktis 2.2 kirjeldatud näites.

2. ETAPP: HANKIGE ÕIGE LUBA

Pärast toote liigitamist mõelge, kas teie riik on loa taotlemise kohustusest vabastanud tooted, mida soovite vedada, ja nende toodete kavandatud vastuvõtjad?

Kui jah, võite alustada vedu.

Kui ei, küsi endalt, **kas teie riik on kehtestanud üldise veoloo toodetele, mida soovite vedada, ja nende toodete kavandatud vastuvõtjatele?**

- Kui vastus on **jah**, kaaluge koondveoloo asemel üldise veoloo kasutamist. Nii ei tule teil taotleda eraldi luba, vaid peate üksnes teavitama asjaomast ametiasutust enne üldise veoloo esmakordset kasutamist.
- Kui vastus on **ei**, jätkake järgmise etapiga, st taotlege luba.

3. ETAPP: TAOTLEGE LUBA

Taotlege koondveoluba oma riigi pädevalt asutuselt.

Võtke ühendust oma riigi pädeva asutusega, et välja selgitada loa taotlemise protsess. Koondveoloa alusel saate vedada tooteid loale märgitud ühele või mitmele vastuvõtjale, samuti on loal kirjas, milliseid tooteid või tooteliike see hõlmab.

Koondveoluba kehtib kolm aastat ja seda saab uuendada.

4. ETAPP: TEOSTAGE VEDU

Pärast koondveoloa saamist võite alustada veoga.

Lisage saadetisele veodokumendid, kust vastuvõtja saab järgmist teavet:

- kaitseotstarbeliste toodete veo direktiivi lisas olev sõjaliste kaupade nimekiri (ML), kuhu toode kuulub,
- millist koondveoluba kasutati (nimetus ja number) või loa koopia,
- milliseid reeksporti piiranguid järgida (kui need on kehtestatud).

3. SERTIFITSEERIMIS-SÜSTEEM

3.1. MIS ON SERTIFITSEERIMINE JA KUIDAS SEE TOIMUB?

Sertifitseerimissüsteem on otseselt seotud üldiste veolubadega, mida kasutavad sertifitseeritud ettevõtjatest vastuvõtjad.

Sertifitseerimine on kaitsevarustuse vastuvõtja usaldusväärsuse ametlik tunnustus, mida kinnitavad selle Euroopa riigi ametiasutused, kus vastuvõtjast ettevõtja on asutatud. Seepärast kasutatakse päritoluriigi väljastatud üldise veoloa alusel hangitud kaitseotstarbeliste toodete vastuvõtmisel vastuvõtva riigi väljastatud sertifikaati.

MIKS PEAB ETTEVÕTJA OMA USALDUSVÄÄRSUST SERTIFITSEERIMISE KAUDU TÕENDAMA?

Kaitseotstarbeliste toodete veo direktiivi alusel nõutakse üksiku veoloa korral lõppkasutaja/-kasutuse kohta eraldi dokumenti ning vastuvõtja on kohustatud järgima reekspordi piiranguid; riigi ametiasutus võib üldise veoloa kasutaja nende dokumentide esitamise nõudest siiski vabastada.

Seepärast peavad tingimustele vastavad ettevõtjad olema tõendanud oma **usaldusväärsust** ning eelkõige peavad nad tagama, et nad järgivad kõiki asjaomases üldises veoloas kindlaks määratud reekspordi piiranguid.

Sertifitseerimise eesmärk on eelkõige ära hoida üldiste veolubade kuritarvitamine keelatud või lubamatuks reekspordiks.

ETTEVÕTJALE SERTIFIKAADI ANDMISEL LÄHTUTAKSE JÄRGMISTEST KRITEERIUMIDEST JA ELEMENTIDEST:

Ettevõtja tõendatud kogemus kaitsealases tegevuses, eelkõige andmed reekspordi piirangutest kinnipidamise kohta

Asjakohane tööstustegevus kaitsevarustuse valdkonnas, eelkõige võime integreerida süsteeme/allsüsteeme

Kõrgemast juhtkonnast on määratud isik, kes isiklikult vastutab veo ja ekspordi eest

Ettevõtja kirjalik kinnitus, et ta järgib ja rakendab kõiki tingimusi, mis on seotud mis tahes vastuvõetud toote lõppkasutuse ja ekspordiga

Ettevõtja kirjalik kinnitus, et ta esitab pädevatele asutustele taotluse korral üksikasjaliku teabe kõigi teise Euroopa riigi veoloa alusel eksporditud, veetud või vastu võetud toodete lõppkasutajate või lõppkasutuse kohta

Ettevõttes rakendatava nõuetele vastavuse programmi või veo- ja ekspordijuhtimise süsteemi kirjeldus

Sertifitseerimise korra kehtestab iga Euroopa riik ise.

Euroopa Komisjon on sätestanud 2011. aasta soovituses sertifitseerimise kohta miinimumstandardid sertifitseerimissüsteemi ühtlustamiseks kogu Euroopas, lähtudes parimatest tavadest. Võite uurida soovituses sisalduvat ettevõtjasisese nõuetele vastavuse programmi parimate tavade loetelu.

MIDA KUJUTAB ENDAST SOOVITUS SERTIFITSEERIMISE KOHTA?

- Soovituses on antud sertifitseerimiskriteeriumide lisasuunised, mis aitavad hinnata, kas ettevõtte vastab sertifitseerimise tingimustele;
- soovituse lisa sisaldab loetelu küsimustest/suunistest, mida ettevõtja saab kasutada ettevõtjasisese nõuetele vastavuse programmi kirjeldamiseks (ja ametiasutused selle programmi hindamiseks).

3.2. MIKS TASUB OMA ETTEVÕTE SERTIFITSEERIDA?

Ettevõtte sertifitseerimine võib tulla kasuks teie äritegevusele.

Saate üldiste veolubade alusel vastu võtta kiireid ja turvalisi tarneid

Tagate endale kaitsevarustuse käsitsemise valdkonnas usaldusväärse ettevõtja maine

Looite süsteemi, mis tagab kooskõla ekspordikontrolli seadustega

3.3. SERTIFITSEERIMISPROTSESS PRAKTIKAS

1. ETAPP: KAS ETTEVÕTE VASTAB SERTIFITSEERIMISE TINGIMUSTELE?

- Tutvuge oma riigi ametiasutuste veebisaitidega, et hinnata, kas teie ettevõtte vastab kriteeriumidele ja nõuetele (vt ka käsiraamatu 4. peatükk);
- kui teie ettevõtte vastab kõigile nõuetele, hankige vajalikud dokumendid, et esitada need oma pädevale asutusele.

2. ETAPP: KUIDAS SAAVUTADA ETTEVÕTTE SERTIFITSEERIMINE?

- Esitage dokumendid;
- pärast dokumentide laekumist kontrollib pädev asutus teie ettevõtet;
- seejärel võidakse teie ettevõtte sertifitseerida.

3. ETAPP: ETTEVÕTE ON SERTIFITSEERITUD. MIS SAAB EDASI?

Kui teie ettevõtte on sertifitseeritud, saate üldiste veolubade alusel, mille on väljastanud teised Euroopa riigid kaitsevarustuse vedamiseks sertifitseeritud ettevõtjatele, vastu **võtta** kaitsevarustust teistelt Euroopa tarnijatelt.

- Teie ettevõtte kantakse registrisse CERTIDER;
- kontrollige, kui kaua sertifikaat teie riigis kehtib;
- sertifikaadi kehtivusaeg ei tohi ületada viit aastat ja pädev asutus teeb iga kolme aasta tagant vastuskontrolli;
- registri CERTIDER ja sertifitseerimissüsteemi ajakohastamise kohta leiab teavet 4. peatükist.

4. ETAPP: MILLISED KOHUSTUSED ON SERTIFITSEERITUD ETTEVÕTJAL?

- Ettevõtja peab vastama veo- ja ekspordikontrolli seadustele ning lubadele;
- eelkõige peab ettevõtja kinni pidama asjaomastes üldistes veolubades kindlaks määratud ekspordi ja reekspordi piirangutest;
- ettevõtja peab määrama ekspordikontrolli eest vastutava isiku, kes on riigi tasandi kontaktisik ja keda tunnustavad riigi pädevad asutused.

Järgmiseks tutvustame ettevõtte ekspordikontrolli korraldust.

USALDUSVÄÄRNE JA EDUKAS EKSPORDIKONTROLLI KORRALDUS

Ekspordikontrolli eest vastutav isik (kõrgema juhtkonna esindaja)

- vastutab ettevõtte ekspordikontrollisüsteemi sisseseadmise eest, rakendades ekspordipoliitika suuniseid;
- delegeerib ekspordikontrolli tegemise ekspordikontrolliüksuse juhile ja tema meeskonnale (üldreeglina).

Ekspordikontrolli juht

- on kontaktisik riigi pädevate asutuste jaoks;
- töötab koos ekspordikontrolli spetsialistide meeskonnaga ja pädeva insenertehnilise personaliga, et tooteid ekspordikontrolli jaoks liigitada;
- peab tagama koos oma meeskonnaga ekspordikontrolli seaduste järgimise;
- otsib koos oma meeskonnaga parima võimaliku loopaketi/lahenduse, et tagada turvaline ja sujuv vedu/eksport;
- võib peatada mis tahes veo/eksporti, kui see osutub ebaseaduslikuks; tema otsuse saab tühistada üksnes kõrgema juhtkonna esindaja (või ekspordikontrolli eest vastutav isik).

Ekspordikontrolli juhend

- kirjeldab kohustusi ja ekspordikontrolli korda.

4. KASULIKUD VAHENDID JA RESSURSID

4.1. CERTIDERI VEEBISAIT

Ametlik andmebaas, mis sisaldab järgmist:

- sertifitseeritud ettevõtjate (ja seonduvate sertifikaatide) loetelu,
- üldised veoload,
- sertifitseerimist ja kaitseotstarbeliste toodete vedu käsitlevad riiklikud õigusaktid,
- kaitseotstarbeliste toodete veo direktiiviga hõlmatud toodete loetelu,
- lingid riikide pädevate asutuste veebisaitidele,
- otsingufunktsioon.

4.2. ELI ÕIGUSAKTID JA ASJAKOHASED POLIITIKADOKUMENDID

- Kaitseotstarbeliste toodete veo direktiiv 2009/43/EÜ
- Euroopa kaitsetööstuspoliitika
- kaitsevaldkonnas tegutsevad ELi VKEd

4.3. RIIKIDE PÄDEVATE ASUTUSTE VEEBISAIDID

Kaitseotstarbeliste toodete veo direktiivi sätted on inkorporeeritud kõigi Euroopa riikide õigusesse.

VKEdel tuleb lähtuda pädevate asutuste soovitustest ja riiklikest nõuetest. Riikide pädevate asutuste veebisaidid peavad sisaldama teavet järgmise kohta:

- nende väljastatud üldised veoload,
- iga üldise veoloaga hõlmatud tooted ja muud loaga seotud tingimused,
- riiklikes õigusaktides ette nähtud vabastused loa taotlemise kohustusest,
- üldise veoloa esmakordse kasutamise eelse teavitamise kord või koondveoloa / üksiku veoloa taotlemise etapid,
- riigi tasandil toimuva sertifitseerimise kriteeriumid ja kord.

Pädevate asutuste veebisaidid, kust leiab teavet riikides kohaldatava sertifitseerimiskorra kohta, on loetletud allpool.

PÄDEVATE ASUTUSTE VEEBISAIDID, KUST SAAB RIIKLIKKE SERTIFITSEERIMISSUUNISEID

AUSTRIA

Inneregenschaftliche
Verbringung von Militärgütern

BELGIA

PEALINNA BRÜSSELI PIIRKOND
39944 Moniteur belge_21062013_
belgisch staatsblad

FLAAMI PIIRKOND

Certificaat van gecertificeerde
persoon

VALLOONI PIIRKOND

Arrêté du Gouvernement wallon du
23 mai 2013

BULGAARIA

- Процедура и документи за получаване на сертификат
- Defence-Related Products and Dual-Use Items and Technologies Export Control Act
- What is required for transfer of defence related products to the territory of Bulgaria?

EESTI

Strategic Goods Act

HISPAANIA

Guía del Operador Material de
Defensa: Empresas certificadas

HORVAATIA

The Trade Control of Military Goods
and Non-Military Lethal Goods

IIRIMAA

Art 15 End Use Certificate EUC
Military Products

ISLAND

- Act on Control of Services and Items that may have Strategic Significance
- Form 1: Application for authorisation for export of controlled items
- Form 2: End-use certificate

ITAALIA

- Art 10-sexies Law 185/90
Regulation about the armament licensing and controls
- Law 185/90 Implementing rules about regulation on armament licensing and controls

KREEKA

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 4028
Τροποποίηση διατάξεων του ν.
2168/1993

KÜPROS

Έκδοση Αδειών Εισαγωγής /
Εξαγωγής

LÄTI

- Par Vispārīgās sūtījuma licences spēkā stāšanās
- Law on Strategic goods - Stratēģiskās nozīmes preču aprites likums

LEEDU

- Lietuvos Respublikos strateginių prekių kontrolės įstatymo pakeitimo įstatymas
- Republic of Lithuania Law Amending the Law on the Control of Strategic Goods, 11 October 2011 No XI-1616
- Resolution on the approval of the licensing rules for export, import, transit, brokering and intra-EU transfer of strategic goods

LUKSEMBURG

Article 9 de la loi du 28 juin 2012

MADALMAAD

Strategische goederen (vergunningen voor in-, uit- en doorvoer)

NORRA

Sertifisering

POOLA

The authority responsible for
certification in Poland, Internal
Security Agency

PORTUGAL

Law no. 37/2011, 22 June,
Articles no. 16 and 17, Section 3 –
Certification of defence enterprises

PRANTSUSMAA

- Arrêté relatif à la procédure de certification des entreprises souhaitant être destinataires de produits liés à la défense
- Certification

ROOTSI

Certifiering som mottagare av
krigsmaterial

RUMEENIA

Ordin pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 158/1999 privind regimul de control al exporturilor, importurilor și altor operațiuni cu produse militare, capitolul III: Certificarea

SAKSAMAA

- Allgemeine Informationen
- Zertifizierungsverfahren
- Antrag
- Fragebogen

SLOVAKKIA

Zákon č. 392/2011 Z.z. o obchodovaní s výrobkami obranného priemyslu a o zmene a doplnení niektorých zákonov

SLOVEENIA

Decree on authorisations for the production and trade in military weapons and equipment and on prior authorisation for the import, export, transit and transfer of defence equipment

SOOME

- Exports, transfer, transit and brokerage of defence materiel
- Act on the export of defence materiel 282/2012, chapter 5
- Puolustustarvikkeiden vienti, siirto, kauttakuljetus ja välitys

TAANI

- Certificering
- Order No. 691 of 27 June 2012 on certification

TŠEHHI

Act No 38/1994 Sb, Certifikace of 30 June 2012 (In EN Certification)

UNGARI

Tanúsítás

VÕTKE ELiga ÜHENDUST

Isiklikult

Kõikjal Euroopa Liidus on sadu Europe Directi teabekeskusi. Teile lähima keskuse aadressi leiate:

https://europa.eu/european-union/contact_et

Telefoni või e-postiga

Europe Direct on teenus, mis vastab Teie küsimustele Euroopa Liidu kohta. Teenusega saate ühendust võtta:

- helistades tasuta numbril: 00 800 6 7 8 9 10 11 (mõni operaator võib nende kõnede eest tasu võtta),
- helistades järgmisel tavanumbril: +32 22999696 või
- e-posti teel: https://europa.eu/european-union/contact_et

ELI KÄSITLEVA TEABE LEIDMINE

Veebis

Euroopa Liitu käsitlev teave on kõigis ELi ametlikes keeltes kättesaadav Euroopa veebisaidil: https://europa.eu/european-union/index_et

ELi väljaanded

Tasuta ja tasuta ELi väljaandeid saab alla laadida või tellida järgmisel aadressil: <https://op.europa.eu/et/publications>

Suuremas koguses tasuta väljaannete saamiseks võtke ühendust talitusega Europe Direct või oma kohaliku teabekeskusega (vt https://europa.eu/european-union/contact_et).

ELi õigus ja seonduvad dokumendid

ELi käsitleva õigusteabe, sealhulgas alates 1951. aastast kõigi ELi õigusaktide konsulteerimiseks kõigis ametlikes keeleversioonides vt EUR-Lex: <https://eur-lex.europa.eu>

ELi avatud andmed

ELi avatud andmete portaal (<https://data.europa.eu/euodp/et>) võimaldab juurdepääsu ELi andmekogudele. Andmeid saab tasuta alla laadida ja taaskasutada nii ärilisel kui ka mitteärilisel eesmärgil.

https://ec.europa.eu/defence-industry-space/eu-defence-industry/eu-transfers-defence-related-products_en

CERTIDER website
<https://webgate.ec.europa.eu/certider/public/welcome>

@defis_eu

Euroopa Liidu
Valjaannete Talitus

ISBN 978-92-76-43454-2